

W poniedziałek, 4 kwietnia 2016 roku, odbędzie się oficjalne otwarcie Muzeum Rybołówstwa w Helu, po przeprowadzeniu przez Muzeum kapitalnego remontu oraz modernizacji oddziału i wykonaniu nowej aranżacji wystawy stałej. We wtorek, 5 kwietnia, helski oddział Narodowego Muzeum Morskiego w Gdańsku, po trzech latach,

zostanie otwarty dla turystów.**Budynek**

Muzeum Rybołówstwa w Helu - oddział Narodowego Muzeum Morskiego w Gdańsku - mieści się w zabytkowym poewangelickim kościele pod wezwaniem św. Piotra i Pawła. Najstarszy zachowany w mieście budynek powstał w XV w, a w latach 1525-1945 był świątynią lokalnej Gminy Ewangelickiej. Zdeastrowany w trakcie działań wojennych w latach 1939-45, został przeznaczony pod koniec lat 50 XX w. do rozbiórki, od której uchroniła go decyzja Konserwatora Zabytków w Gdańsku o zaadaptowaniu świątyni na siedzibę lokalnej wystawy rybacko-przyrodniczej. W 1972 r. obiekt przekazano Centralnemu Muzeum Morskiemu w Gdańsku. Ceglana bryła gotyckiego kościoła przykryta ceramicznym dachem nadaje panoramie miasta charakterystyczną i niepowtarzalną formę. Elewacja frontowa budynku zwieńczona jest odnowioną drewnianą wieżą widokową, o wysokości ok. 21 m, z której roztacza się piękna panorama na miasto, port i Zatokę Gdańską. Wokół budynku znajduje się skansen tradycyjnych łodzi rybackich.

- Muzeum Rybołówstwa to symbol Helu i jedno z najlepiej rozpoznawalnych miejsc na Półwyspie Helskim. Ma charakterystyczną formę i ciekawą historię. Helanie są bardzo z tym miejscem zżyci i dlatego cieszymy się, że po wielu latach został ukończony remont, modernizacja budynku i mamy nową wystawę stałą - opowiada Tadeusz Muża, kierownik muzeum.

Remont

Zabytkowy obiekt Muzeum Rybołówstwa, w którym nie prowadzono żadnych większych prac remontowych od lat 70. XX w., był w złym stanie technicznym, a specyficzne warunki klimatyczne panujące na Półwyspie Helskim nie sprzyjały kondycji budynku. W 2013 roku, dzięki pozyskaniu dotacji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, przeprowadzono w oddziale prace remontowo-konserwatorskie, obejmujące wymianę pokrycia dachowego na nową dachówkę ceramiczną typu "mnich-mniszka", wzmocnienie i zabezpieczenie drewnianych elementów konstrukcji obiektu przed dalszą degradacją (w tym przede wszystkim przeprowadzono roboty remontowe związane z konserwacją wieży widokowej), rewaloryzację i konserwację wszystkich elewacji ceglanych oraz innych detali budynku. W 2014 roku miały miejsce prace związane z instalacją windy w budynku. W tym samym roku, podczas remontu prezbiterium, została odkryta zabytkowa polichromia, pochodząca z XIX/XX wieku. Niezbędne stało się pozyskanie nowych środków na jej zabezpieczenie oraz konserwację glifu okiennego i wybranych fragmentów fryzu.

- W 2015 roku w obiekcie zmodernizowano lub wykonano nowe instalacje wewnętrzne: sanitarne, elektryczne, SSWiN, CCTV oraz systemów przeciwpożarowych, a także wybudowano nad częścią prezbiterium przeszkloną emporę oraz przystosowano poddasze budynku do wykorzystania w celach wystawienniczych. Poszerzona została też przestrzeń ekspozycyjna, przeznaczona na wystawy czasowe - mówi Anita Bober, główny specjalista ds. inwestycji i remontów w Narodowym Muzeum Morskim w Gdańsku.

Wystawa stała

Wystawa stała w Muzeum Rybołówstwa nosi tytuł "Dzieje rybołówstwa na wodach Zatoki Gdańskiej". Została zrealizowana w oparciu o scenariusz przygotowany przez dyrektora NMM

dr. inż. Jerzego Litwina. Autorem projektu aranżacji plastycznej jest prof. Aleksander Widyński z ASP w Gdańsku, a projekt zrealizowali Barbara i Aleksander Widyńscy.

- Po ostatniej przebudowie powierzchnia wystawiennicza została powiększona o emporę stanowiącą przedłużenie pierwszego piętra w przestrzeni dawnego prezbiterium - mówi dyrektor NMM, dr inż. Jerzy Litwin. - Znajdującą się tu galerię marynistyczną tworzą obrazy z muzealnych zbiorów, obok prezentacji kultury rybaków słowińskich. Jej elementem jest żaglowa łódź rybacka, tzw. czołn łebski, którą porównać można z podwieszoną do stropu morską łodzią rybacką z Mechelinek. Na emporze ustawiony jest także ocalały z pożogi wojennej model wotywny fregaty z XVIII wieku, który dawniej zdobił wnętrze świątyni.

Wystawa prezentuje w ujęciu chronologicznym wiele zagadnień związanych z tradycyjnym rybołówstwem i sztuknictwem kaszubskim, dziejami samego Helu, historią polskiego rybołówstwa morskiego i z ekologią Bałtyku. Przedstawiane zagadnienia ilustrują mapy, archiwalne zdjęcia i najciekawsze eksponaty ze zbiorów muzealnych - nie tylko Oddziału Rybołówstwa, spośród których wybrano ponad 200, ale także innych działów muzeum. Używane do połowu ryb w połowie XX w. sprzęty i narzędzia przybliża diorama, która przedstawia scenę z dawnej przystani rybackiej, z typowymi jej elementami rozmieszczonymi na piasku plaży, w tym żaglową łodzią rybacką z Jastarni. Centrum zrekonstruowanego warsztatu skutniczego zajmuje zatrzymana w fazie budowy kaszubska łódź rybacka.

Sztuka i edukacja

Na pierwszym piętrze, w Muzeum Rybołówstwa, mieścić się będzie galeria obrazów, dedykowanych tematyce morskiej.

- W naszym helskim oddziale chcieliśmy zaprezentować prace artystów, którzy swoje życie artystyczne lub jego część związali z Półwyspem Helskim. Jak dzieła Stanisława Kamockiego, Michaliny Krzyżanowskiej, Władysława Lama i Henryka Uziembło - mówi dr Monika Jankiewicz-Brzostowska z Działu Sztuki Marynistycznej NMM. - Półwysep Helski inspirował malarzy, bo jest niezwykle wdzięcznym tematem zarówno dla kolorystów, jak i impresjonistów. Wielu marynistów właśnie Hel i okolice uczyniło tematem przewodnim części swych prac. Pod koniec roku 2016 helską wystawę uzupełnią nowoczesne stanowiska interaktywne, w tym symulator przechylów kutra rybackiego, które umożliwią zwiedzającym doświadczalne poznanie niektórych zagadnień związanych z tematyką rybacką.

- Stanowiska edukacyjne na pewno urozmaicą naszą ofertę edukacyjną - mówi Krystyna Stubińska, kierownik Działu Edukacji NMM. - Po trzech latach mamy niedosyt Helu i dużo pomysłów na zajęcia i warsztaty dla dzieci i młodzieży. W tym roku w Muzeum Rybołówstwa odbędą się zajęcia dla uczniów szkół specjalnych w ramach Programu Kultura Dostępna, szukujemy się też na helską Noc Muzeów i mamy nadzieję na współpracę ze szkołami z regionu.

Współpraca

O współpracy mówi również Szymon Kulas, zastępca dyrektora NMM:

- Część z naszych oddziałów jest poza Trójmiastem i dlatego dobre stosunki ze szkołami, organizacjami, władzami regionu są kluczowe dla muzeum. Bardzo sobie chwalimy współpracę z Urzędem Miasta Helu - to przykład idealnej synergii na linii miasto - instytucja kultury. Dla Helan Muzeum Rybołówstwa to coś więcej niż muzeum: to miejska ikona, najstarszy budynek, były kościół. Takie miejsca generują bardzo pozytywne emocje. Przez remont i modernizację chcieliśmy podkreślić, jak bardzo jest ono ważne i dla nas - ludzi spoza Helu, ale przez muzeum z Helem związanych.

rel (Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku)